

UREDNIŠTVO ZARJE je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 8 (iskarna I. nadst.). Uradne ure za stranke so od 10. do 11. popoldne in od 5. do 6. popoldne vsak dan razen nedelj in praznikov. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

NAROCNINA: celoletna po pošti ali s pošiljanjem na dom za Avstro-Ogrsko in Bosno K 21.60, polletna K 10.80, četrtletna K 5.40, mesečna K 1.80; za Nemčijo celoletno K 26.40; za ostalo inozemstvo in Ameriko celoletno K 36.—

ZARJA

ZARJA izhaja vsak dan razen nedelje in praznikov ob pol 11. popoldne.

UPRAVNIŠTVO se nahaja v Selenburgovi ulici št. 6, II., in uraduje za stranke od 8. do 12. popoldne in od 3. do 7. zvečer. Inserat enostopna petlustrica 30 vin., pogojen prostor, poslama in reklame 40 vin. — Inzerate sprejema upravništvo.

Nefrankirana ali pre malo frankirana pisma se ne sprejemajo.

Reklamacije lista so poštne proste.

Posamezne številke po 8 vin. **Stev. 603.** V Ljubljani, v sredo dne 11. junija 1913. **Leto III.**

Potreba Redlovega samomora.

Justifikacija sklenjena na Dunaju in v Berlinu.

Samomor ces. in kr. polkovnika ter ces. ruskega špiona Redla je spraval gospode, ki so mislili, da bo vsa afera »častno« rešena z revolucijem, v veliko zadrego. V državnem zboru je Georgi o posameznostih samomora molčal; edino, kar je trdil, je bilo to, da ni vojaška komisija povzročila špionovega samomora. Ta argumentacija pa ni našla v javnosti nobenega razumevanja, kajti če je vojaška komisija videla, da se gospod polkovnik pripravlja na samomor in če se je mogel Redl ustreliti, ne da bi bil imel svoj revolver, je bilo prvič nerazumljivo, zakaj ga niso takoj aretirali, da bi bil prepričali samomor, in je drugič uganka, odkod je prišel browning na njegovo mizo.

— Gospodje, za katere je moral Georgi govoriti, menda sami spoznavajo, da se s povestjo o protovoljnem Redlovem samomoru ne pride nikamor. To je bržčas razlog, da je nenadoma nastala povsem nova verzija, ki prihaja po precej znanih potih preko inozemstva v Avstrijo.

Iz Berlina brzojavljajo, da ima ondodni »Lokal Anzeiger« sledeče presenetljivo poročilo:

»Visok vojaški funkcionar je izjavil našemu dopisniku, da se ima nedvomno pripisati vojaški oblasti krivda, da se je Redl ustrelil. Ali krivda vojaške oblasti bi bila veliko večja, če bi bila prepusila strašno zadevo javnosti, kajti razumela je, da bi bila iz Redlovega priznanja, če bi bilo prišlo do javnega znanja, izhajala nevar-

nost vojne. Zato so spoznali za umestno zapreti za vedno ta usta, iz katerih bi bile lahko prišle tako težke izjave. **Sele po sporazumu z mero-dajnimi krogi v Berlinu se je sklenilo rešiti zadevo z Redlovim samomorom.**

Z ozirom na zavarovanje javnosti, ki je prišlo v Avstriji v modo, ne more živ krst reči, koliko je na tej bajki resnice, koliko pa izključene tendence. Eno pa je gotovo: Zdaj kriči zadeva še bolj po javnosti kakor prej.

Preteveza z vojno nevarnostjo je prav spretno izmišljena, dobra pa je le za politične otročaje. Če bi bila prišla berlinska vest iz peresa gospoda Kanije, bi bila še najbolj razumljiva. Mož, ki je cele mesece špekuliral na vojno strast, zna upoštevati tudi miroljubnost prebivalstva.

Ali komu hočejo gospodje dopovedati, da bi mogel spraviti proces proti Redlu mir v nevarnost? Ces. in kr. polkovnik bi bil prišel pred vojno sodišče, ki zna tako strogo varovati tajnosti, ki niso nikomur nevarne, da ne bi bil njihče izvedel najmanjše podrobnosti, ki bi mogle škodovati razmerju do tujih sil. Še pri civilnih procesih zaradi špionaže se izključuje javnost, čim pridejo v razpravo kolikaj kočljivi momenti. Pa da bi bil tak strah mogoč pri vojnem sodišču? Te navnosti ne smejo pričakovati pri avstrijskih narodih.

Bujna fantazija je lepa reč, ako gre za umetnost. V tej realnosti pa je treba jasnosti. Te pričakuje ljudstvo od parlamenta.

Agrarno vprašanje.

(Poročilo sodruga Josipa Srebrniča na V. deželni konferenci v Podgori dne 11. maja 1913.)

Izhodišče za agrarno vprašanje je važnost poljedelstva sploh. Zgodovina nas uči, da se je človeško gospodarstvo pričelo s poljedelstvom. Človek je najprej obrnil ves svoj trud za pridobivanje živil in surovin za obleko in streho. Sprva si je poljedelec vse svoje životne potrebe, za svojo in svoje družine rabo izdeloval sam. Obdeloval je polje, izdeloval si je pa tudi orodje, tkal si je platno in volno za obleko, napravil kožo za obutev sam. Sele z razvojem poljedelstva in znanja človeka so se ločili najprej rokodelci od poljedelca; poleg njega je izdeloval vsled večje spretnosti kovač orodje, tkalec sukno. Bogati pridelki pa so tudi postali temelj menjavanju blaga po trgovini. Poljedelstvo je torej podlaga obrti in trgovini. V daljšem razvoju so se rokodelci skupljali v mestih in trgih ter se šele takrat nastopila prava razlika kmečkega in obrtnega stanu. Kmet je zašel pod fevdalno oblast, dočim je mesta in trge ščitil deželni gospodar, ker je od njih dobival glavni vir dohodkov na davščini in carini, dočim je kmet tlakoval graščini, in je bil plemič in duhovnik prost vsake davščine. Deželni glavar se je sčasoma moral proti ošabnosti fevdalcev naslanjati na meščane. Iz večjih dohodkov v denarju si je sestavil tudi prvo stalno vojsko, s katero je vladar sčasoma zavladal ostale stanove, to je stan plemičev, duhovnikov in meščanov in po osvoboditvi iz robove tudi poljedelca. Izumitve se je razvila v industrijo ter je rokodelstvo in mala obrt ostala poleg velike industrije brez pomena za proizvodnjo izdelkov, tako da služi rokodelce le za manjše vsakdanje potrebe tam, kjer ne more velika industrija naravnost zalagati svojih produktov ali pa kjer dela za lokalne

in individualne potrebe. Mali obrtnik je tako postal odvisen od srednjih stanov, med katerimi živi, s tem pa tudi reakcionaren. V velikem javnem življenju si stojita nasproti na eni strani veleindustrija in veletgovina ter fabrični delavci, po drugi strani fabrični delavci v mestih in poljedelci na deželi. Fabrično delavstvo se zaveda večje svoje važnosti pri proizvodnji blaga, zato nekako od zgoraj doli gleda na kmečkega delavca in poljedelca. Socijalno-demokratska stranka preveč poudarja vsled tega važnost kapitalizma, industrije in trgovine in se čisto stavlja v nasprotje s poljedelcem. To razmerje je nezdružljivo. Zaradi tega je tudi poljedelec nasproten socialni demokraciji. Le-ta mora torej spraviti interese delavca in poljedelca v sklad, predvsem mora skrbeti za širši razvoj organizacije po deželi, kjer je poljedelec v večini. Krepek razvoj socialne demokracije je mogoč po sedanjem sistemu le v takih državah, kjer prevladuje industrija, v agrarnih državah pa je socialna demokracija obsojena na manjšino.

Agrarno vprašanje pa je važno tudi za one industrialne države, kjer so meščanje in delavci v ogromni večini, kakor na Angleskem, kjer skoraj ni malega in srednjega posestnika, kajti tudi te dežele so vezane na blagostanje poljedelstva v drugih za pridelovanje surovin ugodnejših deželah.

Med Slovenci imajo poljedelci skoraj 2/3 večino nad meščani in delavci, zaradi tega je za slovensko socialno-demokratsko stranko agrarno vprašanje posebno važno in je treba, da stranka ta problem reši. Treba je organizirati poljedelca samostojno, posebno gospodarsko. Treba pa je tudi pridobiti poljedelca za politično delo. Po sedanjih poti organizacije, agitacije in časopisja pa to ni mogoče, ker se vse

preveč ozira le na delavca in zanemarija kmeta. Zato je posebno treba skrbeti za politični in strokovni poduk kmečkega prebivalstva s tem, da se prične izdajati poseben list, za Goriško tednik, ki naj bi se morda imenoval »Kmečki List«.

Poročevalec predlaga resolucijo: Deželna konferenca poudarja važnost agrarnega vprašanja in nujno potrebo samostojne organizacije kmečkega delavca in poljedelca in to za Goriško s posebnim ozirom na dejanske okoliščine, da tvori kmečko ljudstvo ogromno večino v deželi. Pozivlje se izvrševalni odbor stranke, da se intenzivneje peča z agrarnim vprašanjem, da sklene izdajanje tednika za kmete in da se končno da direktiva deželnim organizacijam glede postopanja med kmečkim prebivalstvom.

Sodrugi Kopač pobija precej ostro nepravilno stališče poročevalca. Za socialno-demokratsko stranko je dejanski važno organizirati delavca in pred vsem mestnega fabričnega delavca. Poljedelcu danes ni pomagati z nobeno posebno gospodarsko organizacijo, ker je kmet vsled napredujočega industrializma in izseljevanja delavstva s kmetov v industrialna središča obsojen in mu razložit, da so njegovi končni interesi isti kakor delavčevi ter ga pozvati na vstop v politične organizacije socialno-demokratske stranke, kajti le z zmago socializma se premeni gospodarsko razmerje stanov v državi in le z zmago socializma se odpomore istočasno bednemu položaju poljedelca in delavca. Ne zdi se mu dovolj važno, da bi se agrarno vprašanje obravnavalo po deželnih konferencah, ker se tod tako kompliciran problem sploh rešiti ne da.

(Dalje prih.)

Ljubljanski občinski svet.

V Ljubljani, 10. junija 1913.

Zupan dr. Tavčar odpravlja ob 6. popoldne javno sejo, konstatira sklepčnost in imenuje za overovatelja zapisnika občinska svetnika Bonača in Štefeta. Iz naznanil predsedstva omenjamo, da je podaril monsignor Tomo Zupan ob priliki imenovanja za častnega meščana občini 100 K. Zupan naznanja, da bo porabil to vsoto za mestne uboge. — Deželna vlada naznanja, da je dobil mestni deklinski licej pravico javnosti in dovoljenje, da sme izdajati državno veljavna zrelostna izpričevala. Glede zgradbe javnega pisarnja ob Dolenski cesti naznanja župan, da je izročil zadevo stavbenemu uradu, ki se pogaja glede nakupa primerne prostora z g. Westrom. — Na interpelaciji obč. svetnika Likozarja glede pobiranja smeti v šentjakobskem okraju naznanja župan, da se je odredilo pobiranje smeti ob treh in petih popoldne. — Proti zapisniku zadnje seje ni bilo ugovora, torci je odobren.

Personalnega in pravnega odseka poročila.

Poročevalec dr. Novak: Mestni občinski svet je sklenil na seji 3. decembra 1912 zakonski načrt za pobiranje kanalskih pristojbin ter predložil načrt dež. odboru in dež. vladi. Deželna vlada je predložila načrt ministrstvu in to je izreklo željo, da naj se izpopolni načrt tako, da se uzakoni tudi obvezna priklopitev vseh hišnih kanalov cestnim kanalom. Tudi dež. odbor naroča z dopisom mestnemu magistratu, naj sklepa o obligatorni priklopitvi. Ker je iz zdravstvenih ozirov potrebno, da se izvrši obvezna priklopitev hišnih kanalov cestnim kanalom, predlaga odsek: V vseh ulicah, kjer so že cestni kanali, je vsak hišni posestnik dolžan, da zgradi na lastne stroške v teku enega leta

po pravomočnosti zakonskega načrta, za pobiranje kanalskih pristojbin hišne kanale, posestniki ob cestah, kjer še ni cestnih kanalov, pa po preteku enega leta, ko se zgrade kanali. Posestnikom, ki ne bi hoteli zgraditi kanalov, zgradi kanale magistrat na stroške posestnikov.

Obč. svetnik Rötthl predlaga resolucijo, da se oproste obč. koristne stanovanjske zadruge kanalskih pristojbin. — Obč. svetnik dr. Zajec izjavlja, da bo klub obč. sv. S. L. S. glasoval proti odsekovemu predlogu. — Občinski svet sprejme nato predlog odseka in Rötthlovo resolucijo.

Obč. svet. dr. Novak poroča dalje o načrtu pogodbe med mestno občino in nemškim viteškim redom, ki odstopa občini nekaj sveta in stari rimski zid za c. kr. obrtno šolo na Mirji in sicer pod pogojem, da napravi občina na eni parceli javen vrtni sad, okolo rimskega zidu pa ograjo in če izroči vse izkopanine na tem svetu nemškemu viteškemu redu. — Odsek predlog je, da sprejmi občinski svet to pogodbo, ki jo je nemški viteški red že podpisal. — Sprejeto.

Stavbni nadsvetnik Franc Pavlin je odložil podpredsedniško mesto v upravnem odboru mestne hranilnice in odsek predlaga, da se mu izreče za njegovo delovanje zahvala. — Sprejeto.

Občinski svetnik Milohnoja poroča o dopisu upravnega ravnateljstva mestne hranilnice glede sistemiziranja enega mesta oficijala in dveh mest praktikantov, opuste se pa tri mesta pomožnih uradnikov. Odsek predlaga, da obč. svet sprejmi predlog ravnateljstva.

Obč. sv. Lilleg zavrača odsekov predlog, ker gre le za tem, da se protežira gotove uradnike. Predlaga: na novo naj se sistemizira v 5. činovnem razredu eno mesto, v 6. dve mesti, opustita naj se pa dve mesti v 7. činovnem razredu.

Poročevalec Milohnoja pojasnjuje, da občinski svet ni upravičen sklepati o sistemiziranju novih mest, ker tak predlog stavi lahko le upravni svet hranilnice občinskemu svetu v odobrenje. — Odsekov predlog je sprejet, ker dirimira zanj župan.

Finančnega odseka poročila.

Poročevalec obč. svet. Milohnoja predlaga v imenu odseka, da naj občinski svet odobri računski sklep Mestne hranilnice za leto 1912 in računski sklep kreditnega društva mestne hranilnice ljubljanske za leto 1912. — Sprejeto.

Gustav Gale in Alojz Pavlin sta stavila mestni občini ponudbo za nakup mestnih stavbnih parcel ob Cesti na Rožnik in ob Poti v Rožno dolino. Odsek predlaga, da se nakup dovoli po 12 K za kvadratni meter. — Sprejeto.

Stavbnega odseka poročila.

Poročevalec obč. sv. Štembov: Pot v Rožno dolino, ki je bila prvotno projektirana na 17 metrov širine, naj se zoži na 10 do 12 metrov, ostali del naj se pa zasadi z grmičevjem. — Sprejeto.

Franc Kušar, podjetnik mestnih voženj, prosi za podaljšanje teh voženj za nadaljno dobo 6 let. Odsek predlaga, da se pogodba podaljša. — Sprejeto.

Davorin Rovšek in drugi so se pritožili proti odloku mestnega magistrata, ki je dovolil Schreyju zgraditi leseno barako v Kolodvorski ulici. Odsek predlaga, da se pritožba zavrne, ker ni dovolj utemeljena in so pritožbe le zasebno pravnega značaja. — Sprejeto.

Policijskega odseka poročila.

Poročevalec obč. svet. Pipenbacher poroča o letnem poročilu mestnega nadzorstva in predlaga, da se poročilo odobri. — Sprejeto.

Obč. svetnik Štefe graja poročilo, ker je presuhoparno in želi, da bi dobivali v prihodnje obč. svetovalci tiskana poročila o tržnem nadzorstvu.

Samostalni predlog obč. svetnika Štefeta glede ustanovitve ogrevalnic se odkáže policijskemu odseku.

Občinski svetnik Reischer stavi naslednji nujni predlog: Mestna občina naj nakaže dramatičnemu društvu takoj subvencijo, ki je bila dovoljena za leto 1913, ne glede na to, če bo gledališka sezona ali ne.

Občinski svetnik sodrugi E. Kristan stavi k temu predlogu dodaten predlog: Ljubljanski mestni občini se naroča, da vpraša deželni odbor, pod kakšnimi modalitetami bi bil pripravljen prevzeti skupno z mestno občino umetniške in gospodarsko upravo gledališča. — Oba predloga sprejme občinski svet.

Nato sledi volitev enega člana v upravni odbor mestne hranilnice. Na predlog občinskega svetnika Milohnoja se izvoli v upravni odbor odvetnik dr. Svigelj.

Ob 8. zvečer zaključuje župan javno sejo, nakar sledi tajna seja.

Ljubljana in Kranjsko

— Meščanski poslanci so zopet izdali železničarje. V silno zadrego je spravil meščanske poslance vseh narodnosti in barv predlog sodruga Tomschika, da se upostavi v letošnji proračun 17 milijonov kron za izboljšanje prejemkov železničarjev. Dolgo, dolgo so premišljevali meščanski hlavci vlade, kako bi prepre-

Anica Rihla.

(Dalje.)

In v belih krilih je šla Anica Rihla. Šla je sama in jaz sem se ji pridružil. Prekrasno je nica kakor zlati dan okrog nje; v velikih zorkozi vejevje poigraval zeleni odsev vej in svitlaci vejevje približujoči žarki solca so se šla sva skozi oreh kot migotajoče zlate igle. Nisva šla, ker je Anica menila, da je še dovolj časa. Krenila sva na desno k tolmunom in brenčarji, na kojih peresih se grejejo drobne žabice, da bi hotele svoje fine jasne lase namočiti v vodi. Korakala sva poleg njih, žabe so skakale v vodo, potapljači in povodni hrošči so se prekakali doli med bujnim rastlinstvom, modri med žoltnimi povodnimi rožami. Šla sva mimo Anica Rihla je nehote šla po nji dalje in dalje luna nosila, kot začarana... kot bi naju da ena sama beseda vse uniči in da bi čarobni gozd. Zelen polsvit, presut z zlatom, trepetal je v zraku kot ondaj. Kosi in drozgi so si mehko žvižgali... kot ondaj...

»Kje je bilo?« zašepetala je Anica Rihla nekako z naporom in jedva slišno.

»Tam«, sem pokazal.

Ich habe schon so viel für dich getan, daß mir zu tun fast nichts mehr übrig bleibt — so velike rjave oči Anice Rihle govorile meni, ko sva se vračala... Usta niso govorila ničesar... le semtertja, ko se je pritisnila k meni, mi je poljubila vrat ali ramo. Šla sva polagoma. Staroboleslavski zvonovi so doneli veličastno, toda nisem slišal v njih nič drugega, nego melodijo kovine... niso govorili... V moji duši je bilo grozno tiho. Kakor po kakšnem divjem vzkriku v praznem prostoru... Niti ena misel se ni zasvetila, niti eno čuvstvo se ni oglasilo... Kot v sanjah sem videl izraz njenih oči:

Ich habe schon so viel für dich getan, daß mir zu tun fast nichts mehr übrig bleibt...

Kot vrsta brezuspešnih lepših sanj ležijo v mojem spominu dnevi, kateri so sledili... Egoistični, sivi, zaspani dnevi. Ničesar ni bilo v njih: niti očitavanja vesti, niti sočutja, pa tudi niti najmanjšega drhtenja sreče... Kot prazen voz, pokrit z belo plahto, kadar se pelje po nedogledni pusti cesti, kjer se na desni in na levi topol za topolom polagoma pomika mimo, sicer pa vedno isti horecont, vedno ista okolica — konji nehote korakajo, toliko da se prestopajo in voznik iz navade še drži vajeti v roki, nagne glavo na stran in dremlje — tako nekako se je moje življenje pomikalo k najbližjemu cilju, k prvemu oktobru.

Anica Rihla mi je pogosto zrla v oči. Držala me je za roke in gledala dolgo in dolgo. Čutil sem, da bi me rada stresla, zbudila in mi rekla, kako važna in pomenljiva je zbadanja doba, ki jo preživljava — toda kakor v tistem pravljicnem

začaranem vitezu se ni v meni nič zganilo. Časih zopet je pripovedovala vse spomine svoje lubezni pred mojo dušo: dolgo naivno historijo dekliskega srca od prvega srečanja, njegove boje, kljubovanja, gnujeve, udajanje se, njegovo obupovanje in zasvite sreče — oh, vedel sem vse to, saj sem vse to zasledoval. Drugič se je zatekala v prihodnost: slutnja, da pride dan, ko se razideva in se ne snideva več, jo je navdajala z bolestjo. Drugič je zopet zanosno filozofirala: naj se zgodi karkoli, ona, kakor tista deklica v Schillerjevi pesmi, sprejme vse, kar pride, kajti sich habe gelehrt und geliebt«, je citirala. Časih pa je tudi tiho plakala. Potem je imenovala ta jok »solze nad svojo obupno srečo«... Naposled je pa nastala doba, da je njena ljubezen sploh nehala govoriti. Nič ni govorila. Kot dvoje senc sva sedela drug poleg drugega in kot dvoje senc sva hodila skupaj. Kako neprijazni, tuji in vsakdanji so mi v tem času postali vsi kraji, kjer sem preje toliko ljubimena da v gluhovskem gaju, travnik ob Labi, in les, ta listnati gosti les okoli Hovštke! Kot jetnik sem se zdel sebi, hodeč po teh krajih in spominjajoč se zašlih časov prostosti in svobode! In z vsega tega kakor da je bila opraskana poezija, pel in barve: grajski vrt je naenkrat zamrdel po vlagi, zanemarijen je bil, oguljen; gluhovskigaj je bil skupina dreva, navadnega drevja, od kojega je bilo nekaj trohnelega in polnega sršenov; v gozdu okoli Hovštke je prebivalo na miriade besnih komarjev — oh, stara historija svetopisemskega Adama... izgubljeni raj mladosti.

čili vsako izboljšanje železničarjem. Slednjic so izvolili v lepi slogi odbor, ki se je pogajal z vlado, kako bi najlažje ukani železničarje. V tem odboru so: nemški nacionalcec dr. Stölzel, krščanski socialc Miklas in kar bo posebno zanimalo naše jugoslovane tudi Poljak Abrahamovicz. Ta odbor je imel več posvetovanj z vlado in je v pondeljek izdal sledeči komunique, za katerega si je stekel največ zaslug finančni minister. Ta dokument izdajstva se glasi: Vlada je izjavila, da je pripravljena izvesti nameravane odredbe v teku treh proračunskih let, začeniši z drugo polovico 1913. V ta namen se upostavijo že v najkrajšem času trajne izboljšave z letnim doneskom 6 milijonov kron. Vlada bo zato za drugo polovico 1913 predložila naknadno predlogo za državni proračun 1913, da se zavaruje delni znesek 3 milijonov kron. Nadaljne odredbe, ki bodo zahtevale na leto 4 milijone kron, se pripravljajo za leto 1914. Pravtako tudi za leto 1915, ko bo potreba 5 milijonov kron. Od leta 1915. bo skupen izdatek za državne železničarje 15 milijonov kron. Pokritje bo dobila vlada iz višjih prejemkov državnih železnic. — 2 milijona kron je torej vlada že kar vnaprej odščipnila, ostalih 15 milijonov bo pa razdeljevala tako previdno, kakor odmerja zdravnik bolniku strup. Lahko se seveda tudi zgodi, da prejemki državnih železnic ne bodo naraščali v teh letih in vlada bo zopet imela imeniten izgovor, da ni pokritja. Kakor mačka okolo vrele kaše hodijo meščanski poslanci in vlada okolo Tomschikovega predloga: radi bi ga naenkrat pojedli, pa si ne upajo, zato ga bodo zadavili rajše v manjših porcijah.

— **Strokovna komisija sklicuje v četrtek, dne 12. junija t. l.** točno ob 8. zvečer v zvezino pisarno v Selenburgovi ulici št. 6. II. plenarno sejo vseh odborov strokovnih organizacij v Ljubljani in okolici. Dnevni red jako važen, zato naj se vsi odbori, oziroma sodruzi, seje zanesljivo udeležijo.

— **Odbor kovinarjev** ima v četrtek, 12. t. m. ob 8. zvečer, v društvenih prostorih sejo. Obenem se naznanja, da je konferenca kovinarjev preložena na poznejši čas.

— **V nedeljo vsi v Rakovco pri Kranju**, kjer prirede škofjeleški železničarji progo vzdrževalne službe veselico v gostilni g. Indiharja v proslavo 25letnega jubileja dveh železniških delavcev s sledečim sporedom: Godba, ples, med plesom srečolov. Začetek ob 3. popoldne, vstopnina prosta. K obilnemu obisku vabi veselilni odbor.

— **Dantejeva »Nebeška komedija«** v filmu. »Neues Wiener-Tagblatt, 23. marca 1913 piše: Ko se nam pred očuje slike tega umetniškega filma, potujemo skozi grozote in skrivnosti, pregreho in pokoro. Z Dantejem in njegovim spremljevalcem Virgilom stopimo skozi vrata, katerih nadpis predzreznega vsiljivca opominja na brezupnost, nahajamo se v ljukastem prepadu, ki nam predstavlja »Pekel«. Že mesece se to umetniško delo predvaja, vsak dan po vseh velikih mestih Evrope in Amerike z največjim uspehom. — V Ljubljani videli bomo to velikansko, fantazijsko polno umetniško delo od peklja 13. do pondeljka 16. t. m. v kinematografu »Ideal« pri vseh predstavah in so cene radi ogromnih nabavnih stroškov malenkostno zvišane. — Predstave ob 3., pol 4., 6., pol 8., 9.

— **Kinematograf »Ideal«**. Ne zamudite res izborni spored v Kino-Idealu. »Maskirana ljubezen« je drama, edina svoje vrste. Velekomični film je Buby in njegov prijatelj slon. Ne ve se, kaj bi se bolj obudovalo, ali 3 in polletnega Bubyja ali slona. Ostale slike so prvovrstne. V petek največja senzacija »Dantejev Pekel«. V torek »Zuma«, ciganska drama in Max Linder. Drugi petek »Skrynost iz Chateau Richmond«, velikanska detektivska privlačnost.

Stajersko.

— **Ženski list, 2. številka »Ženskega lista«** je izšla in se dobiva v glavni prodajalni in v filijalki rudarskega konsumnega društva v Hrastniku. Žene, sezite po njem!

— **Hrastniški rudarjem!** Pred nekaj dnevi je dobil rudniški ravnatelj anonimno pismo (pisatelja pisma rudarji prav dobro poznamo), v katerem je tovariš prav grdo denunciral starega tovariša, ki dela že 32 let v rudniku. Gotovo ne bi omenili tega, ako ne bi take podle denunciacije škodoval vsem rudarjem. Sploh opažamo že dlje časa, da se je vgnezdila med hrastniške rudarje skrajno grda navada tožarenja in obrekovanja. Rudarji! Tovariši! Zaslujen je, kdor misli, da si bo s takim ostudnim sredstvom izboljšal svoj položaj. In tudi možato ni, če zatožiš zahrbtno tovariša, ki prav tako trpi kakor ti. Vsakdo ve, da je položaj rudarjev v Hrastniku skrajno žalosten, ali tako prijatelji, ga ne bomo izboljšali. V nobenem drugem kraju ni tako malo solidarnosti med rudarji kakor prav pri nas. Le ona zavedna, krepka četa rudarjev, ki so zvesti člani rudarske »Unije« so razredno zavedni in ponosni delavci, ki hočejo s skupnim delom izboljšati neugodne razmere. Rudarji! Ne z obrekovanjem, ampak z delom potom organizacije bomo dosegli življenje, ki bo vsaj nekoliko lažje. Oklenite se organizacije, pristopajte in agitirajte med nezavednimi tovariši in dramite njihovo delavsko solidarnost!

— **Hrastnik.** V nedeljo 15. junija praznuje pevsko društvo steklarjev 5letnico svojega obstoja. V ta namen priredi veselico na prostem pred gostilno gospoda Dernovška. Spored slavnosti je: 1. ob pol dveh prihod sodrugov pevcev iz Celja in Maribora; ob dveh pričetek veselice, pri kateri nastopi najprej pevski zbor

steklarjev, nato pa rudarska pevška zbor iz Hrastnika in Trbovelj. Petje vseh treh zborov vodi sodrug Balog. 2. Kegljanje na dobitke. (Dobitki so: velik koštrun, kozlič, več zajcev in petelinov). 3. Ples na prostem. Pri veselici bo sodelovala rudarska godba iz Hrastnika. Vstopnina je 30 vinarjev. — Sodrugi! Dolžnost vsakega hrastniškega delavca je, da se udeleži te slavnosti. Sodrugi steklarji so že neštokrat pokazali svojo solidarnost s hrastniškimi rudarji ter so se vedno udeleževali naših prireditev. Zato je dolžnost rudarjev, da obiščejo prireditev sodrugov steklarjev. V nedeljo naj ne manjka noben zaveden rudar na veselici.

— **Shod v Rajhenburgu.** V nedeljo je bil tukaj v gostilni g. Leskovška javen ljudski shod. Udeležba je bila izredno velika. Otvoril ga je sklicatelj sodr. Jarh in pozdravil zborovalce, ki so izvolili sodr. Barago iz Brežic za predsednika. Na dnevnem redu je bil »Kapitalizem in socializem«. Poročala je sodružica Ada Kristanova iz Ljubljane, ki je v skoraj poldrugournem govoru podala v velikih potezah sliko razvoja človeštva. Posebno pozornost je posvetila postanku in razvoju kapitalizma, iz katerega se je nujno moral poroditi socializem. Pojasnila je nato stremeljenje in končni cilj socialne demokracije in naglasila praktično potrebo politične, strokovne in zadružne organizacije, discipline in važnost delavskega časopisja. Naposled se je obrnila do žena in pokazala, da veljajo za nje enaki življenski pogoji kakor za moške; posebno je poudarjala, da materam ne more biti vseeno, kakšna bo usoda njih otrok. Zborovalci so z veliko paznostjo sledili njenim izvajanjem in izrazili svoje soglasje z viharnim odobravanjem. Sodrugi Petrič je nato v daljšem govoru posvetil aktualnemu položaju in podal zanimivo kritiko avstrijske notranje in zunanje politike. Železničarjem je še posebno pojasnil ravnanje vlade in njenih strank v vprašanju znanih železničarskih zahtev. Tudi njegovo izvajanje so sprejeli zborovalci z velikim odobravanjem. Sodrugi Baraga je potem s krepkim apelom na vztrajnost in solidarnost delavskega ljudstva zaključil shod, ki ostane gotovo vsem, ki so se ga udeležili, v spominu.

— **Samomor oficirja.** V soboto ob sedmih zvečer se je ustrelil v Hörgasu pri Gratweinu lajtnant 7. pešpolka Leo Jašnik. Z revolverjem se je ustrelil v desno senco in je bil takoj mrtev. Vzrok samomora je doslej neznan in oblasti se na vso moč trudijo, da bi javnosti ne izvedela, kaj da je gnalo lajtnanta v smrt; sliši se različne govorice, ki spravljajo ta samomor v zvezo z Redlovo vojnosko afero.

— **Nečloveško dejanje.** Iz Ptujja poročajo: 26letni dminar Simon Veršič se je sprl v noči od 4. na 5. junija s svojo ljubico Marijo Roškar. Med preprirom je udaril Veršič Roškarjevo s težko palico po trebuhu. Roškarjeva je bila v osmem mesecu noseča. Močni udarec je umoril otroka v materinem telesu in zdravnik je moral vzeti otroka potom operacije. Roškarjeva je dobila pa tudi tako težke poškodbe, da najbrže ne bo okrevala. Siroveža so takoj aretirali.

Goriško.

— **Sempolajskim in nabrežinskim sodrugom** sporočamo, da se vrši shod, katerega priredi splošna delavska zveza »Vzajemnost« za Goriško, v nedeljo 15. t. m.

— **St. Polaj.** Splošna delavska zveza »Vzajemnost« za Goriško v Nabrežini sklicuje za nedeljo 15. t. m. ob 3. popoldne ustanovni shod v gostilni sodruga Iv. Grudna v Sempolaju. Dnevni red: 1. Namen in pomen izobraževalnega društva. 2. Vpisovanje članov. 3. Volitev podružničnega odbora. Sodrugi in sodružice v Sempolaju in okolici! Ako hočemo biti pripravljeni za naš veliki boj, nam je treba smotrnega dela, le tako bo zasvetila luč socialističnega spoznanja tudi v Sempolaju in okolici. Zatorej na delo za »Vzajemnost« v Sempolaju.

Trst.

— **Strankino zborovanje,** ki se je vršilo v pondeljek zvečer, je soglasno sprejel predlog političnih odborov, naj socialistični volilci glasujejo, kjer so v ožjih volitvah slovenski in ital. nacionalci, z belini glasovnicami. Enako je bil sprejet predlog, da se kandidira tudi v III. volilnem razredu in so bili sprejeti kandidati za ta razred.

— **Slovenski narodnjaki** so sklenili v pondeljek zvečer na shodu, da v okrajih, kjer so v ožji volitvi ital. nacionalci in socialni demokratje glasujejo za socialne demokrate.

— **Umazane posledice volilne korupcije.** V pondeljek popoldne je imel človek priliko opazovati po tržaških ulicah orgije, ki so jih ugajali plačani nacionalistični agitatorji. Pet avtomobilov, polnih pijanih nacionalcev in pijanih prostitutk, vzetih iz tolerančnih hiš v starem mesu, so dirjali po mestu, dvigali v zrak tržaške občinske zastavice in s hrupnimi glasovi peli nacionalistične pesmi. Parkrat so pridrveli z avtomobili tudi mimo delavskega doma in tam zasramovali ženske in otroke. Zvečer so zopet šli mimo. Tedaj so se pa naši sodrugi naveličali burke in naklestili najete pijance, kakor je bilo vredno in potrebno.

— **Volilni shod pri Sv. Ivanu.** V pondeljek je objavil »Il Lavoratore« pomotoma naznanilo, da bo zvečer shod pri Sv. Ivanu na rotundi pred gozdičem. In ob 7. zvečer se je zbralo na tem prostoru nad 2000 volilcev. Na shodu, kjer je vladalo nepopisno navdušenje za nadaljevanje boja v II. okoličanskem volilnem okraju, so govorili sodrugi Golouh, Milost, Kopač in sodružica Gornikova. Sodrugi! Na deo za lepši uspeh pri ožjih volitvah!

Tržaške občinske volitve.

Trst, 10. junija.

IV. volilni razred v Trstu, ki je volil v nedeljo 8. t. m., je zadal socialno demokratični stranki hud udarec. Svoje mnenje o tem udarcu in o vzrokih nedeljskih izgub povemo po končanih volitvah in se bo z njimi pečalo tudi naše politično vodstvo s svojimi zaupniki. Da so izgube težke in da je udarec hud, smo povedali že v brzojavki, ki jo je objavila pondeljska »Zarja«. Bilo bi tudi neumno olepšavati izgube in zapirati oči vprico žalostnega dejstva. Kajti resnično žalostno je, da je najrevnejši proletarijat, ki voli v IV. razredu, glasoval protisocialistično. Res je pač, da so bili volilni imeniki namenoma slabo sestavljeni; res je, da ogromno število volilcev ni dobilo volilnih legitimacij in res je tudi, da je kamora kupovala glasove kar na debelo. Res je pa tudi, da je ogromno število proletariata glasovalo proti nam. In o vzrokih, ki so spravile proletarijat v bojne vrste proti nam, bo treba govoriti.

Slovenski narodnjaki in narodno časopisje hoče dopovedati, da je bil naperjen boj ital. nacionalcev proti Slovence. Zares ni težko dopovedati kaj takega ljudem, ki ne mislijo s svojo glavo in onim, ki žive izven Trsta. Res je pač, da so izbrabljali italijanski nacionalci v boju sovraštvo, ki vlada do Slovencev v krogih italijanskega nacionalističnega občinstva. Toda boj je bil naperjen proti socialni demokraciji. Stvar je zelo naravna. Italijanskim nacionalcem je šlo zato, da si osvoje kolikor mogoče več mandatov v IV. razredu. Boj za te mandate se je moral torej vršiti med onima dvema strankama, ki imata možnost do zmage. O slovenskih nacionalcih so vedeli, da morejo priti k večjemu do ožjih volitev. Zato je tudi nesmiselno pripovedovati, da se je vršil boj v prvi vrsti proti Slovence. Vršil se je proti socialni demokraciji in poslednja je bila v tem boju tudi premagana.

Tudi slovenski narodnjaki se nimajo kaj bahati s svojim uspehom. V mestu so prišli letos v ožjo volitev v dveh okrajih, dočim so bili pri zadnjih občinskih volitvah v ožji volitvi v treh okrajih. Tudi v mestu so zmanjšali število glasov. V okolici so pa prišli prvič v ožjo volitev s slovenskim socialnim demokratom v II. volilnem okraju. To je vsekakor uspeh našega dela po okolici. In neutemeljena je trditev, da so bili italijanski delavci tisti, ki so oddali svoje glasove socialnemu demokratu. Kolonja in Vrdelca je n. pr. glasovala skoro kompaktno za socialnega demokrata. Zidarji, skoro sami Slovenci, so to pot glasovali socialistično. II. okoličanski volilni okraj bo pri prihodnjih občinskih volitvah naš.

Tudi v mestu imamo lepo glasovanje za socialno demokratične kandidate v onih sekcijah, kjer so glasovali slovenski delavci. To nas navdaja s prepričanjem, da smo na pravi poti, da se nam slovensko delavstvo čezdalej bolj približuje, da nas razume in da hoče z nami naprej do zmage.

OŽJE VOLITVE V ČETRTEK 12. JUNIJA.

Volilec IV. volilnega razreda

V četrtek 12. t. m. ste pozvani zopet na volišče. Vaša dolžnost je, da se ravnate po sklepah političnega vodstva in zaupnikov socialno demokratične stranke. Tudi za ožje volitve je volitev obvezna. Volilo se bo v enakih sekcijah kakor pri prvi volitvi in sicer od 7. zjutraj do 1. popoldne.

I. volilni okraj

kjer sta v ožji volitvi socialistični in italijanski nacionalistični kandidat, glasujte vsi za socialističnega kandidata, ki je:

JAKOB NICOLAO, učitelj.

III. volilni okraj

kjer so v ožji volitvi slovenski in italijanski nacionalci, glasujte z

BELO (PRAZNO) GLASOVNICO.

IV. volilni okraj

kjer so tudi v ožji volitvi slovenski in italijanski nacionalci, glasujte tudi z

BELO GLASOVNICO.

Položaj na Balkanu.

Napetost med Srbijo je tako velika, da je sporazum skoraj izključen, ako ne posežejo velesile z energičnim posredovanjem vmes. Bolgarsko vlado je prevzel Danev. Spaljko-
vič prinaša v Sofijo novo srbsko noto.

ZAVEZNIKI MED SEBOJ.

Tončev zapuščča Belgrad.

Sofija, 11. Bolgarski poslanik v Belgradu Tončev je zapustil svoje mesto.

Bolgarski odgovor.

Sofija, 10. Bolgarski odgovor na srbsko noto je negativen, ni pa še izročena srbski vladi.

Aretacije v Sofiji.

Sofija, 11. Ker se pojavlja v mestu mnogo sumljivih oseb, so izvršili veliko število aretacij. Mestni poveljnik je izdal nalog, da se ima vsakdo, kogar dobe do 9. zvečer v mestnem pomeriju, strogo kaznovati.

»Mir« o Aleksandrovem govoru.

Sofija, 11. Oficijozni »Mir« pravi: Izjave srbskega prestolonaslednika so napravile na bolgarske vladne kroge skrajno neugoden vtisk. Če se postavlja na tako stališče, prihaja Srbija v situacijo, ki jo morajo prijatelji miru globoko obžalovati. Naši merodajni krogi gledajo hladne krvi in z odločnostjo v bodočnost, ker se zanašajo na pravico in silo Bolgarske.

VI. volilni okraj.

kjer so v ožji volitvi socialisti in italijanski nacionalistični kandidati, glasujte za socialne demokrate, ki so:

EZIO CHIUSI,
ARHANGELJ DOFF-SOTTA,
VALENTIN PITTONI,
EDMUND PUECHER.

I. okoličanski volilni okraj.

kjer sta v ožji volitvi slovenski narodnjaki in socialni demokrat, oddajte svoj glas vsi na ime

JOSIP KOPAČ.

Volilci! Delavci! Izvršite vsi dolžnost, ki vam jo veleva stranka in delavska čast! Poskrbite, da ne bo proletarijat brez svojih zastopnikov v mestnem svetu!

VOLILEM III. VOLILNEGA RAZREDA.

V petek, 13. t. m., voli III. volilni razred. Socialno demokratična stranka pojde v boj tudi v tem volilnem razredu v imenu načela, s katerimi je nastopila boj v IV. volilnem razredu. Zato vam predlaga, da glasujete v petek, 13. t. m., za sledeče socialno demokratične kandidate:

I. volilni okraj (Sv. Vid)

FRANC BLASIZZA, kotlar,
VIKTOR PEREZ, uradnik.

II. volilni okraj (Staro mesto):

ARHANGELJ DOFF-SOTTA, učitelj.

III. volilni okraj (Novo mesto):

IVAN GIACOMINI, uslužbenec pri c. kr. glavnih skladiščih.

JOSIP PODGORNİK, strokovni tajnik.

IV. volilni okraj (Barriera nova in Škorkijal):

KARL NASCIGUERRA, kavarnar,
EDMUND PUECHER, odvetnik,
IVAN SUBER, litograf,
PETER ERRAT, lesni delavec.

V. volilni okraj (Barriera vecchia in Kjadini):

FRANC RITOSSA, uradnik,
GILBERT SENIGAGLIA, zdravnik,
IVAN CALLIGARIS, kotlar,
ŠTEFAN PAULICH, mehanik.

VI. volilni koraj (Sv. Jakob in zg. Čarbolaj):

ANTON SIMONETTA, mesar,
RUDOLF CERNIUTZ, uradnik.

Tretji razred ima rumene glasovnice.

Delavci, volilci III. volilnega razreda! Glasujte za imenovane socialistične kandidate. Pokažite, da je v Trstu še zavednega delavstva, ki ne prodaja svojih glasov protidelavskim strankam, ki se ne pusti korumpirati. Glasujte vsi složno socialistično in rešite čast proletariata, ki jo je umazal nezavedni proletarijat IV. volilnega razreda in korupcija meščanskih strank.

VOLILNE LEGITIMACIJE.

Ogromno število volilnih legitimacij ni bilo izročeni volilecem. Opozorjamo one naše volilce, ki stanujejo v okrajih, kjer so v ožji volitvi socialno demokratični kandidati, in ki niso dobili legitimacije za prvo volitev, da imajo pravico zahtevati legitimacijo za ožjo volitev. Oni volilci, ki torej niso dobili legitimacije, naj gredo ponjo v urad namestništvenega svetništva v ulici Caserma in naj prineso seboj potrebne dokumente.

VOLILNIM KOMISARJEM IN ZAUPNIKOM!

Vse naše sodrugi, ki so bili v volilnih komisijah kot volilni komisarji, opozorjamo, da se po zakonu dolžni vršiti to nalogo tudi pri ožjih volitvah. Posebno so na to dolžnost opozorjeni oni naši volilni komisarji, ki so bili v volilnih komisijah v I., VI. mestnem in II. okoličanskem volilnem okraju. V teh okrajih morajo tudi naši zaupniki izvršiti na dan ožjih volitev svojo dolžnost.

Bolgarska kriza.

Sofija, 10. Snoči je kralj Ferdinand prvi sprejel dr. Daneva. Rešitev krize je pričakoval šele za konec tedna.

Gešov ostane?

Sofija, 11. Narodni stranki se je posrečilo pregovoriti Gešova, da ostane na čelu vlade. Vendar pa še ni izključeno, da pride na krmljo Todorov, ker se čuti Gešov utrujenega.

Spaljkočev odhod iz Sofije.

Milan, 10. »Corr. d. Ser« poroča iz Sofije: Tukaj je napravil velik vtisk vest, da je srbski poslanik z vso rodbino zapustil Sofijo in se odpeljal v Belgrad, ter izdal obenem tudi nalogo za prevoz svojega pohištva. Splošno smatrajo za usodepoln simptom postrnega položaja.

Upanje, ki ni upanje.

Sofija, 11. »Dnevnik« objavlja razgovor nekim ministrom, ki je dejal: Še vedno gojimo upanje, da se mirno reši bolgarsko-srbski spor. Sedanja kakor vsaka bolgarska vlada mora brezpogojno vztrajati na tem, da se izvrše po

Kino-Ideal **Danteja božanstvena komedija „Pekel“** **Kino-Ideal**

Ta največji kinematografski senzacionalni umotvor se bode predvajal samo 4 dni.
Od petka 13. do pondeljka 16. junija v »KINO IDEAL«. Zvišane cene vsled visokih nabavnih stroškov. Predstave 3-4 1/2, 4 1/2-6, 6-7 1/2, 7 1/2-9, 9-10 1/2. Zadržne predstave na prostem. **Solskim otrokom dostop ni dovoljen.**

B. Götzl, Ljubljana

Mestni trg št. 19. — Stari trg št. 8.

Brez konkurence!
Krasne novosti spomladanskih oblek in površnikov domačega izdelka. Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga.
Solidna postrežba. Najnižje cene.

godbe. Ali če pomeni ta bolgarska zahteva vojno, tedaj je vojna neizogibna.

Ubita straža.

Sofija, 10. Po noči je bila straža pri tukajšnji smodnišnici ubita. Aretirali so nekatere sumnjive osebe.

Nov korak Rusije.

Sofija, 11. V tukajšnjih diplomatskih krogih pričakujejo še en odločen korak Rusije za ohranitev miru, nimajo pa veliko upanja v uspeh.

Srbsko-grški vojni načrt.

Carigrad, 11. »Neologos« trdi, da sta srbski in grški generalni štab izdelala ves načrt za vojno z Bolgarsko. Združeni armadi bosta operirali na črti Kumanovo-Gevgeli-Pangejon. Srbske čete bodo tvorile desno krilo in jih bo podpirala grška mornarica.

Krvav spopad.

Belgrad, 11. »Mali Zurnal« poroča, da je prišlo pri Makrezih do krvavega spopada med Srbi in Bolgari. Na srbski strani je več sto mrtvih in ranjenih. Tudi Bolgari so imeli velike izgube.

Ministrski svet.

Belgrad, 10. Snoči je imel ministrski svet sejo pod kraljevim predsedništvom. Udeležil se ga je tudi vojvoda Putnik.

Belgrad, 10. Na včerajšnjem ministrskem svetu so sestavili besedilo note, s katero zahteva srbska vlada od bolgarske vlade točen odgovor, če pritrjuje reviziji srbsko-bolgarske zvezne pogodbe in če odpošlje svojega odposlanca k sestanku ministrskih predsednikov v Solun. Noto izroči Spalajković bolgarski vladi.

Za demobilizacijo.

Berlin, 11. Veselile se pogajajo zaradi skupnega koraka, ki naj bi ga storile v Carigradu in v balkanskih glavnih mestih, da se izvede demobilizacija.

Posredovanje veselil.

London, 11. V diplomatskih krogih zatrjujejo, da se posvetujejo veselile o načinu, kako bi posredovali pri balkanskih kabinetih, da bi se preprečil izbruh nove vojne. (Če se le slavne veselile s svojo znano naglico ne bodo tako dolgo posvetovale, da bo prepozno. Ako imajo resno voljo, preprečiti vojno, ni od vraga, da ne bi našle sredstev za to. Saj je šlo tudi s Sistrifijo.)

Ob srbsko-bolgarski meji.

Belgrad, 10. Vojaške oblasti v Pirotu so danes zjutraj naznanile, da je posestnikom, ki imajo na Srbskem in Bolgarskem zemljišča, prepovedano prestopiti srbsko-bolgarsko mejo in ravnotako tudi srbski obmejni straži.

Rumunska in bolgarsko-srbski spor.

Bukarešt, 11. Sovinistično časopisje vodi silno agitacijo za to, da prisloži Rumunska, ako izbruhne med Srbijo in Bolgarsko vojna, Srbiji z oboroženo silo na pomoč. Vladni organi izjavljajo, da ima Rumunska popolnoma svobodne roke in da ni napram Bolgarski v nobenem pogledu vezana.

Črna gora za Srbijo.

Cetinje, 11. V slučaju srbsko-bolgarske vojne se postavi Črna gora na stran Srbije. Zadnje tedne je Srbija poslala velike zaloge živin in streljiva v Črno goro.

Danev prevzame vlado.

Sofija, 11. Dr. Danevu je poverjena naloga, da sestavi koalicijski kabinet, v katerega bi vstopili zastopniki vseh meščanskih strank. Danev je imel z voditelji posameznih strank dolgotrajne konference.

Demisija srbskega vojnega ministra.

Belgrad, 11. Vojni minister Božanović je vložil demisijo in sporočil kralju željo, da mu poveri poveljstvo Zajčarske vojske. Njegov naslednik bo vojaški ataše na Dunaju polkovnik Lješani.

ALBANIJA.

Za narodno skupščino.

Valona, 11. Po vsej deželi se javlja želja, da se skliče narodna skupščina, ki naj uredi državna vprašanja in napravi jasnost v položaju.

Izmajil Kemal na Dunaju.

Dunaj, 11. Izmajil Kemal, ki se je iz Rima pripeljal na Dunaj, je imel tukaj sestanke z različnimi časniki, katerim je dejal, da bi bila velika napaka, če bi postavile veselile Albanijo res pod upravo mednarodne komisije. V Albaniji bi to tako razlagali, da veselile ne marajo samostojne Albanije. To bi bil povod za trajne nemire v deželi. O Esadu je dejal, da se doslej nič ne ve, kaj namerava. Provizorijalna vlada vidi v njem le turškega generala. Kadar sleče turško uniformo, se bo šele videlo, če je pošten Albanec ali ne.

KONFERENCA POSLANIKOV.

Srbska luka.

London, 10. Konferenca poslanikov je imela včeraj sejo, ki je trajala dve uri in pol. Bavila se je z vprašanjem trgovske luke, ki jo ima Srbija dobiti ob Jadranskem morju. Ni pa prišla do nobenega zaključka.

Zadnje vesti.

NOVA OGRSKA VLADA.

Budimpešta, 11. Včeraj je Tisza predložil na Dunaju listo svojega ministrstva, katero je vladar odobril. Danes bodo ministri zapriseženi.

PEJAČEVIČ HRVAŠKI MINISTER?

Zagreb, 11. V dobro poučenih krogih trdijo, da bo grof Teodor Pejačević hrvaški minister. Nova hrvaška vlada bo v najkrajšem času sestavljena. Dosedanja sekijska načelnika Unkelhäuser in Brošan bosta zapustila svoji mesti. Unkelhäuser bo najbrže imenovan za državnega tajnika v hrvaškem ministru.

BUDIMPEŠTANSKI IN REŠKI ŽUPAN PROTI KOLPORTAŽNI PREPOVEDI.

Budimpešta, 10. Župan Štefan Barczy je izdelal odredbo, ki razveljavlja korpotažno prepoved lista »Az Est« na ozemlju glavnega mesta.

Reka, 10. Župan Franc Vio ni hotel v mestu izpolniti korpotažno prepoved lista »Az Est«.

ITALIJSKE VOLITVE.

Meseca oktobra.

Rim, 11. Napram vestem različnih časopisov, ki pravijo, da se utegnejo splošne volitve odgoditi do začetka prihodnjega leta, zatrjuje »Popolo Romano«, da bodo zanesljivo meseca oktobra.

ARETIRANI ANARHISTI.

Pariz, 11. Preko Madrida javljajo iz Las Palmas, da so na avstrijski ladji »Alice« aretirali šest ruskih anarhistov, prihajajočih iz Argentine. Pri njih so našli papirje, iz katerih baje izhaja, da so imeli nalog za nek umor.

RUSKA SVOBODA.

Prepovedana politična konferenca.

Peterburg, 10. Vsakoletno konferenco parlamentarne frakcije kadetov, katere se udeležujejo tudi člani centralnega odbora in lokalnih skupin in ki še nikdar ni imela ovir, je policija prepovedala. Frakcija je sklenila protestirati pri predsedniku dume in pri ministrskem predsedniku Kokovcevu.

ARABIJA.

Za avtonomijo.

Carigrad, 10. Arabski časopisi objavljajo zahteve Sajd Idrisa glede na avtonomijo Jemena. Po teh poročilih zahteva Sajd Idris pred vsem, da se proglasi samostalnost Jemena, Sajd pa bi priznal turško vrhovno gospodstvo. Nastavljanje uradnikov se ima prepustiti avtonomni vladi, ki naj organizira posebno milico. Avtonomna kneževina naj ima pravico sklepati trgovinske pogodbe in pobirati carino. Uradni jezik bodi arabski; v njem naj občuje tudi Porta s kneževino. Te pravice naj potrdi turška vlada in pošlje potrdilo Sajd Idrisu s posebnim odposlanstvom.

Sakir paša, vojni poveljnik.

Carigrad, 10. Vlada je imenovala Sakir pašo za vojnega poveljnika in generalnega nadzornika za Jemen in Asir. To imenovanje pomeni, da hoče vlada odločno nastopiti proti avtonomističnemu stremeljenju.

Vlada zahteva poslušnost.

Carigrad, 11. Vlada je pozvala Sajd Idrisa, naj se brezpogojno ukloni njenim ukazom in je zažugala, da izsilji v nasprotnem slučaju pokorščino z vojaško silo.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 10. junija.

Generalni debati o »malem« finančnem načrtu posveča zbornica le majhno pozornost in posamezni govorniki govorijo večinoma le praznim klopem. Glavno »delo« se vrši za kulisami. Nemški nacionalci se sedaj zavzemajo za zasedanje poslanske zbornice julija meseca, da se reši službena pragmatika; seveda je vsa ta prijaznost napram drž. uradništvu gola demagogija, zakaj uradnikom bi bilo pomagano, ako bi bila vladna večina v proračunskem odseku sprejela predlog socialnega demokrata dr. Diamanda. Danes je železniški minister predložil zbornici napovedano dodatno predlogo za železničarje. Seja je bila kratka in je popoldne ob 3. nadaljeval proračunski odsek svoje razprave. Prihodnja seja bo jutri.

ZA ŽELEZNIČARJE.

Iz proračunskega odseka.

Dunaj, 10. Železniški minister Forster je izjavil, da le za postopno izboljšanje službenih prejemkov železniških uslužbencev treba 15 milijonov kron in da smatra vlada s tem regulacijo za zaključeno. Končno je železniški minister izjavil, da vlada odklanja vse predloge glede na izboljšanje plač železničarjev.

Na popoldanski seji je sodr. Tomschik pribil, da je vladna koncesija

sad socialno demokratične vztrajnosti;

socialni demokratje so razkrili gospodarsko bedo železniškega osebja in tudi ostale stranke prisilili, da se za železničarje zanimajo. Seveda je to, kar vlada ponuja železničarjem, zopet nezadostno. Končno je sodrug Tomschik vložil predlog, ki zahteva od vlade detajlirane račune o uporabi dovoljenega denarja za izboljšanje železničarskih mezd.

Umetnost in književnost.

»Glasbena Matica« v Ljubljani javlja tem potom svojim članom, da so društvenikom namenjene muzikalije za leto 1912/13 izšle ravno kar v tisku. Društveniki dobijo letos za članarino 6 K dva zvezka slovenskih izvornih muzi-

kalij. Prvi zvezek obsega na 19 tiskanih straneh jako tepe tri samospeve za sopran s spremljevanjem klavirja, ki jih je zložil Oskar Dev: Pastirica, Kanglica, Snegulčica. — Drugi zvezek, ki je namenjen slovenskim mladim goslarjem, pa na 11 straneh: Album 25 slovenskih narodnih za gosli prirejenih pesmi s spremljevanjem klavirja. Delo sta priredila vijolinska učiteljca Žiga Polašek in Josip Vedral. Partituri drugega zvezka je priložen tudi vijolinski glas za igralca. Cena za Devove samospeve znaša za nečlane 5 K, za Album 25 pesmi za gosli pa 3 K, posamezni vijolinski glasovi se še posebej dobivajo po 30 h. Kdor pa pristopi kot član k »Glasbeni Matici« dobi oba zvezka za članarino 6 K. Razpošiljanje muzikalij dosedanjim članom se te dni prične; ljubljanskim članom po društvenem slugi, izvenljubljanskim pa po poverjenikih v kraje, kjer obstoje, kjer pa poverjenikov ni, na osebni naslov po pošti. Za leto 1913/14 se nameravajo izdati »Zlata kanglica«, dr. A. Schwaba, »Slovenske koroške narodne pesmi, ki jih je nabral g. Zdravko Švikaršič in še druge muzikalije, v katerih bo odbor Glasbene Matice v kratkem sklepal. Odbor »Glasbene Matice« prosi, da ostanejo vsi dosedanjí člani društva zvesti, vabi pa glasbojube Slovence sploh, da pristopijo k »Glasbeni Matici« kot podporni člani. Prijave se pošiljajo »Glasbeni Matici« lahko po dopisnici. Želeti je, da bi vsi glasbojubi Slovenci pristopili kot člani k »Glasbeni Matici« in z letno članarino 6 K podpirali kulturno delovanje »Glasbene Matice«.

Vestnik organizacij.

Izredna odborova seja lesnih delavcev se vrši v četrtek 12. t. m. točno ob 6. zvečer v društvenem lokalu.

Odgovorni urednik Fran Bartl.

Izdaja in zalaga založba »Zarje«.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

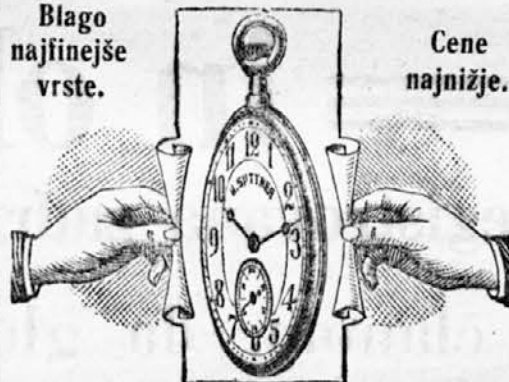
Mehanik

(samec), ki razume nekoliko nemško se išče za premogovnik »ADRIA« v Britofu pri Divači (Kranjsko).

Najlepša birmanska darila

s katerimi razveselite svoje, si nabavite prav poceni, če se obrnete takoj na največjo zalogo ur, zlatnine in srebrnine

Blago najfinejše vrste.

Cene najnižje.

H. Suttner

Ljubljana, Mestni trg št. 25.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

»IKO« Tovarniška »IKO« znamka »IKO«

Naročite krasni veliki ilustrovani cenik, ki ga dobite zastonj in poštne prosto.

J. Kette

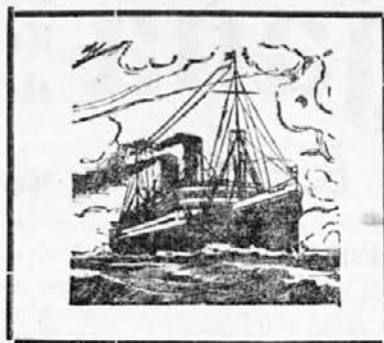
Ljubljana Franca Jožefa c. 3

Specialna, modna in športna trgovina za gospode in dečke.

Klobuki
slamniki
čepice
kravate
srajce
nogavice
naramnice
žepne robce
palice
in vse druge
modne in športne predmete.

Potniki
v severno in južno AMERIKO
se vozijo sedaj le po domači avstrijski progi
AVSTRO-AMERIKANA
Trst-Newyork, Buenos Aires-Rio de Janeiro

najnovejšimi brzoparniki z dvema vrtnicama, električno razsvetljavo, brezličnim brzjavom, na katerih je za vsakega potnika preskrbljeno, da dobi dovolj domače hrane z vinom, svež kruh, postelje, kopej itd.

Odhod parnikov:
v sev. Ameriko vsako soboto, v južno Ameriko vsakih 14 dni.
Trst-New-York, vsako soboto.
Trst-Južna Amerika, vsakih 14 dni.
Trst-Kanada, vsak mesec.
Vsakovrstna pojasnila daje drage volje brezplačno pri glavni agenturi za Kranjsko, Stajersko in Koroško:
SIMON KMETETZ, Ljubljana,
Kolodvorska ulica šte. 26.

Občno konsumno društvo v Idriji

naznanja s tem, da je v svoji seji dne 9. svečana 1913 sklenilo, da se hranilne vloge članom obrestujejo od 1. januarja 1913 naprej po 5 odstotkov.

Kredit do 30 dni je obresti prost. Čez 30 dni do 6 mesecev se imajo računati obresti po 6 odstotkov. Od kredita nad 6 mesecev pa po 7 odstotkov in sicer že od 30 dni naprej. Hranilne vloge sprejema društvo vsak dan med uradnimi urami od 8. zjutraj do 12. dopoldne ter od 2. popoldne do 6. zvečer. — Odpovedni rok so pri društvu najprimernejši in varnost vlog najboljša, kajti za varnost garantira premoženjska in blagovna vrednost. Vsak član najlažje zaupa svoje prihranke svojemu zavodu.

Načelstvo.

Družinski kruh

iz pekarnice

„Konsumnega društva
za Ljubljano in okolico“

je najboljši in najcenejši.
Hlebi po 1.75 kg veljajo
samo 56 vin.

Dobi se v vseh prodajalnah
„Konsumnega društva za Ljubljano
in okolico“. — Člani,
segajte po njem!

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev v Ljubljani

r. z. z. o. z.

se priporoča cenjenemu občinstvu pri nabavi vsakovrstnega pohištva, ki ga izdeluje v lastni, najmoderneje opremljeni tovarni na Glineah pri Ljubljani.

Priporoča se tudi za vsa druga v mizarstvo spadajoča dela.

Delo je vedno solidno, točno in prav poceni.

Proračune se na zahtevo dopošlje brezplačno v najkrajšem času.

Konsumno društvo za Ljubljano in okolico

registrovana zadruga z omejeno zavezo

naznanja svojim članom, da glasom skupne seje nadzorstva in načelstva z dne 17. januarja 1913 obrestuje odslej

hranilne vloge članov po **5 1 | 0 | 0** od dne vloge
2 | 0 do dne dviga.

Dosedanje stanje hranilnih vlog 51.000 K. Dosedanje stanje deležev 32.000 K.
Rezervni zaklad 8000 K. Denarni promet leta 1912.: 1,487.639 K 18 vin.

Pisarna društva v Špodnji Siški, Kolodvorska cesta.

Prodajalne: v Ljubljani: Sodna ulica, Bohoričeva ulica, Krakovski nasip; v Siški: Kolodvorska cesta, Celovška cesta; na Viču, v Trziču, na Jesenicah, na Savi in na Koroški Beli.

Pekarna v Spod. Siški, Celovška cesta.

Nadzorstvo.

Načelstvo.